

Med passion for de

TROMSØ: Charlotte Nilsen (44) kjøper seg ikke klær, men redesigner gamle. Nå vil kunstneren fra Mehamn bruk- og kast mentaliteten til livs, og kurser små og store i å lage nytt av gammelt.

Ingjerd Tjelle

Det er søndag ettermiddag og Tromsø-sola har tint skitten vårsne i to deilige dager. I mens dette kjærkomne fenomenet finner sted har et titalls kursdeltakere sittet inne på det tidligere kysthospitalet i Tromsø og lært seg noe nytt. Kanskje er det en protest mot materialisme og forbruksfest, eller handler det om å skape noe nytt av gamle minner?

I dialog med avfallsbransjen

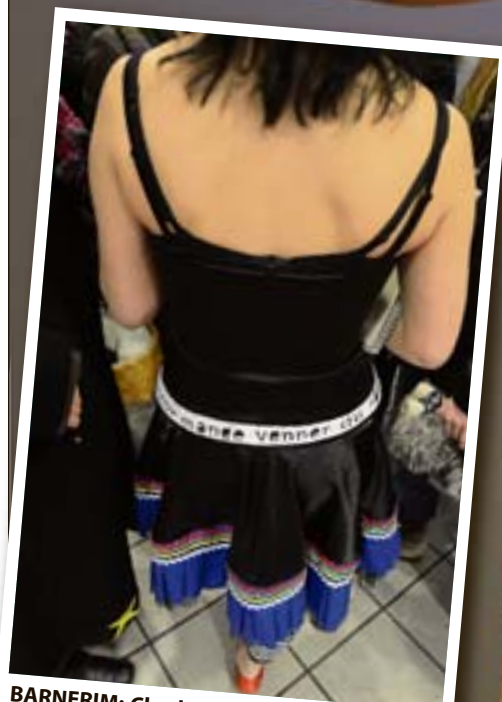
– Jeg er litt sliten, sier Charlotte Nilsen (44) der hun vandrer barfott i sin noe merkelige kjole med blå og hvite topp-striper, grønne armer, rødt liv og lillablomstret skjortekant.

Kreasjonen hennes er laget av gamle plagg som er klippet fra hverandre og satt sammen på en ny måte, kalt sampling. Dette er Charlottes idé, kunstprosjekt og forretningskonsept. Hun kjenner på utfordringene ved å kommersialisere sin kunstneriske virksomhet, men gjør nå små steg i retning av salg-bare produkter innafør redesign.

– Jeg har vært i dialog med Avfall Norge som er en bransjeorganisasjon for avfallsbransjen i hele landet. Jeg tror vi har felles interesser i å ta vare på de enorme mengdene klær som blir kastet, og skape noe nytt. Jeg jobber mot at det skal bli en ny trend med å redesigne egne klær – gjerne ut fra gjørdet-selv-pakker.

Undervisning og produksjon

Charlotte er oppglødd og har primært hatt en kunstnerisk tilnærming til det hun gjør. Hun har sven-

BARNERIM: Charlotte er glad i barnerim og syr dem gjerne inn i plaggene sine.

PÅ DUNKEN: I disse dunkene kan folk levere inn brukte klær slik at Charlotte fra Mehamn har råvarer til sin klesproduksjon.

SPRUDLER: Charlotte Nilsen sprudler av ideer og energi og mye av det handler om redesign.

Foto: Steve Riise Jensen

t brukte

nebrev i kjole- og draktsyerfaget, og var i 2002 ferdig med hovedfaget på institutt for tekstil på Kunst- og håndverkshøgskolen i Oslo. Hennes levebrød skapes gjennom «Feil farge produksjoner» som blant annet tilbyr kleskolleksjonen Tivioli Redesign for catwalk-arrangement.

Hun driver med mange ulike kunstprosjekter, og underviser barn og voksne i redesign. Hun samarbeider også med NAV, og tar imot ungdom som jobber for trygd mens de syr eller utvikler dataverktøy for Charlottes bedrift.

God tilgang på råvarer

–Jeg satser nå på et nisjeprodukt gjennom å lage redesign-skjørt som skal selges på i kick-off sammenhenger, samt gjør-det-selv pakker for folk som på en enkel måte kan sy seg egne redesignklær.

Og tilgangen på råvarer er god. Charlotte har utplassert flere spesi- allagede innsamlingsstasjoner på sentrale steder i Tromsø. Det er tydelig at mange har for mye i skapene.

–Jeg synes det har skjedd for lite i motebransjen innafor redesign selv om det nå er antydninger i riktig retning. Hvis du redesigner klærne dine kan du skape nye klær på en veldig enkel og billig måte i stedet for hele tiden å kjøpe nye, sier Charlotte som ikke har kjøpt seg et butikkplagg på mange år.

– Mange har kanskje plagg som er litt for trang, for nuppete eller har feil farge. Noen vil ikke kaste et plagg fordi det har mange minner knyttet til seg. Nå kan de sy plaggene inn i et nytt plagg som kanskje er et arvegods, foreslår Charlotte som liker å trykke ord og setninger på klærne. Barndommens minnebøker med rim i brukes flittig.

Inspirert av bestemor

Charlotte er vokst opp i Mehamn og har et sterkt forhold til sin bestemor som drev kiosk i egen kjeller og alltid sørget for å skape sitt eget levebrød. Her hjalp Charlotte alltid til, og har gode minner fra godteri- et som bugnet i kioskens hyller.

– Bestemor er ei tøff dame, og hun klarte seg alltid gjennom hardt arbeid. Hun er fortsatt et stort forbilde og drivkraft for meg. Jeg har nok arvet mye av hennes vilje til å klare seg selv, sier Charlotte som aldri har vært ansatt noe sted, men skapt mitt eget levebrød.

Charlotte husker og godt den gamle sydama i Mehamn som het Margit Andersen og bodde i det ytterste huset mot Barentshavet. Hun dro hjem til husene og sydde klær til folk på bestilling. Ti kroner dagen og mat var betalingen.

– Hun kom hjem til bestemor og bestefar. Sydama sydde bukser, jakker og kjoler ettersom jeg vokste større. Jeg syntes synd i henne og mor betalte mer enn det hun skulle ha. Jeg var nysgjerrig og måtte stadig vekk se på hennes fingre som holdt grep.

– En ganske liten vanlig symaskin hadde hun med seg. Hjemme hos henne var det en større og eldre modell med trøpedal og smijernsbord. Senere – da jeg fortalte henne at jeg skulle flytte til Tromsø for å gå på søm-linja der, ble hennes eldre symaskin min. Og siden den gang har jeg alltid sydd, sier Charlotte.

GJENBRUK: Charlotte kjører kurs i både Troms og Finnmark og vil lære andre å ta vare på det brukte.

NYGAMMELT: Hele gjengen med modeller fra en videregående skole i Murmansk viser fram noen av nygamle plagg.

FARGERIKT: Det blir fargerikt når Charlotte kombinerer gamle plagg og skaper nye. På catwalken i Kirkenes svinger det ekstra godt med modeller fra Murmansk.

Fakta

● **Her High North**
Denne artikkelen er en del av kommunikasjonsprosjektet «Her high north» (herhigh-north.no).

● Prosjektet jobber for å synliggjøre flere kvinner i nord. Målet er å få fram mer av kunnskapen, erfaringene og fortellingene om kvinnene som bor i nordområdene. Prosjektet vil ha debatt og medvirkning fra mange, og bruker sosiale medier aktivt for å nå ut og få dialog med kvinnene. I januar 2013 presenterte de boka «Kvinneliv i nord».

● Wenche Pedersen i Blått Blikk Media AS og Ingjerd Tjelle i Horisont Varanger AS jobber med prosjektet som geografisk favner Nord-Norge og de nordlige delene av Russland, Finland og Sverige.

● Prosjektet er finansiert av Utenriksdepartementet og Finnmark fylkeskommune.

bridge

Alta til NFL-finalen

For første gang har et lag fra Finnmark klart å spille seg fram til finalen i Nordic Friendship League. I neste uke spiller Alta finale mot Bergen.

Alf Helge Jensen

ahj@finnmarken.no

Nordic Friendship League (NFL) er ei lagturnering på nettstedet BBO. Det var finske Lasse Utter, velkjent for bridgespillere flest i Finnmark, som i sin tid tok initiativ til NFL. Han inviterte lag fra Finland, Norge, Sverige og de baltiske land til å delta. Etter hvert har det vært fritt fram for å være med. Finnmark har alltid vært godt representert.

Rundt 40 lag har deltatt de siste årene. De har vært delt inn i fire innledende puljer. De fire beste har så gått videre til sluttspill med ren cup. I kvartfinalen vant Alta over et finsk lag, mens det latviske ungdomslaget ble slått i semifinalen. I begge kampene spilte Alta svært godt og vant henholdsvis 77-25 og 95-14! Motstanderne var selsagt ikke helt på høyden, men uansett imponerende av Alta.

Totalt har Alta brukt sju spillere i årets NFL. Både i kvartfinalen og semifinalen besto laget av brødrene Svein Erik og Ivar Bull, Svein Ernstsen og Paul Thomassen. De andre er Lemet Ivar Hætta, Svein Andersen og Jan Ragnar Guttormsen. I finalen spilles 48, men delt inn i flere sesjoner, slik at lagene i praksis kan bruke alle sine spillere. Bergenslaget ledes av Kåre Beyer Kristiansen, som tidligere bodde en periode i Vadsø. I semifinalen slo de et sterkt tromsølag 40-20.

Dagens spill er fra NFL med Alta i aksjon. Først fra kvartfinalen:

	10x	
	KD9x	
	KJ9xx	
	Kx	
EKxxx		98x
EJxx		1087x
E10xx		D8
–		J10xx
	DJx	
	x	
	xx	
	ED98xxx	

Giver syd, alle i sonen. Ved begge bord åpnet syd med 3 kløver og vest doblet. Paul i nord passet, 3 hjerter i øst og 4 hjerter i vest. Det ble to bet og 200 til Alta.

Ved det andre bordet var den finske nord mer aggressiv og sperret videre med 4 kløver, pass i øst og syd, Ivar i vest doblet på nytt og nå var det enkelt for Svein Erik i øst å passe. To bet, nye 500 til Alta og 12 imp.

Svein Erik sier han ikke vet sikkert hva han hadde gjort over doblingen av 3 kløver, men han tror han hadde satset på pass.

– Dette er en situasjon jeg har sett mange ganger. Hvis man melder 3 hjerter, løfter makker til utgang. Det er all grunn til å tro at makker er sterk. Følgelig er det fort å komme for høyt. Derfor tror jeg pass er det beste, men det er selsagt fare for at 3 kløver står, sier Svein Erik.

Siste spill er fra semifinalen mot det latviske ungdomslaget:

	D10x	
	Kx	
	E10xx	
	D109x	
J98xx		xx
6x		J87xx
D9		8xxx
Kxxx		J
	EK	
	ED109	
	KJx	
	E87x	

Giver syd, nord-syd i sonen. Latvi-erne meldte dårlig. Syd åpnet med 2 grand (20-21), 3 kløver i nord var Puppert stayman, med 3 ruter fortalte syd om én 4-kortsfarge i major og nord avsluttet med 3 grand, i håp om at det ikke sto slem. Et typisk eksempel på at systemet ikke var godt nok utbygd.

Bull-brødrene meldte mye bedre med sitt presisjonssystem. Ivar i syd åpnet med 1 kløver (16+), 1 grand fra Svein Erik i nord viste jevn hånd og 9-13, 2 kløver fra Ivar var Stayman, 2 spar fra Svein Erik viste 9-11 og ingen major. Nå kunne Ivar spørre videre med 2 grand og med 3 spar fortalte Svein Erik om fordelingen 3-2-4-4. Ivar satte trumfen med 4 kløver. Svein Erik kontrollmeldte 4 ruter og nå kom 4 grand fra Ivar.

– Dette var en kvantitativ melding, som altså kunne passes. Men siden Svein Erik hadde maks av minimum, svarte han sitt ene ess, og Ivar avsluttet med 6 kløver. Pent meldt.

Hjerter 6 kom ut, noe som gjorde det enklere. Ivar stakk knekten med esset, spilte ruter til esset fulgt av kløver dame (planen var dobbelfinnesse i trumf). Vest stakk dama, men det hadde ikke hjulpet å la- sjere. Ivar ville uansett hatt kontroll. Hans tredje ruter forsvant på spar dame. 12 imp til Alta.

Med spar eller kløver ut ville det blitt mer spennende. En mulig spilleføring hadde vært å gi bort trumf- sticket, ta ut trumfen, ta for EK i ruter for å se om dama falt, for til slutt å satse på hjerter knekt i øst. Som vi ser ville dette fungert svært så bra.

GODT SELSKAP APRIL

Susannas Besettelse

I KVELD KL 20:00
Tana Miljøbygget

Tanja Leine - sopran Trond Halstein Moe - baryton ENSEMBLE NOOR

The Telephone - Gian Carlo Menotti
Il segreto di Susanna - Wolf-Ferrari

Scenefinnmark.no

200,-